

Демченко Т.А.

кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Слатвінський М.А.

кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Чирва О.Г.

доктор економічних наук, професор,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Demchenko Tatyana, Slatvinskyi Maksym, Chyrva Olga

Pavlo Tychna Uman State Pedagogical University

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

У статті розкрито значення формування чіткої та обґрунтованої системи бухгалтерського обліку інноваційної діяльності підприємств, досліджено передумови та принципи його правильної організації. Проаналізовано основні принципи обліку та їх застосування в системі обліку інноваційної діяльності на підприємстві. Встановлено взаємозалежність та підпорядкованість основних принципів. Окреслено проблеми, що виникають при цьому, запропоновано шляхи їх вирішення. Визначено напрями застосування аналізу для підвищення ефективності інноваційної діяльності підприємств, організації використання рахунків бухгалтерського обліку та складання як внутрішньої, так і фінансової звітності підприємства, створення дієвого документообігу щодо обліку інновацій та дотримання засад внутрішнього контролю та аудиту.

Ключові слова: інноваційна діяльність, бухгалтерський облік, аналітичний облік, управління капіталом, контроль, аналіз.

Постановка проблеми. У формах фінансової звітності, що нині складають підприємства, досить складно визначити інформацію, що характеризує облікові аспекти безпосередньо інноваційної діяльності підприємства. Також показники фінансової звітності в частині надання інформації про операції з вкладеними інвестиціями є досить узагальненими, недостатніми для формування точних та обґрунтованих висновків за операціями з фінансуванням інновацій та ризиків такого фінансування, а також проведення дієвого аналізу фінансового стану підприємства. Як наслідок, постає проблема забезпечення управлінського персоналу необхідною та детальною інформацією для прийняття оперативних управлінських рішень з метою мінімізації та уникнення ризиків вкладення капіталу. Виходячи із цього, слід дослідити організацію бухгалтерського обліку інноваційної діяльності підприємств та ефективність функціонування підприємств, які займаються інноваціями, на сучасному етапі розвитку економіки України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження питань інноваційної діяльності підприємств в Україні з погляду їхнього функціонування зробили: І. П. Бачевська, Н. В. Гуріна, Р. В. Сазо-

нова, В. Г. Семенова, О. В. Усатенко, О. В. Фоміна, Г. Ю. Хоменко, С. В. Черкасова, Г. Ю. Яковець та ін. Проте, незважаючи на численні дослідження сучасних учених-економістів із цієї проблематики, потребує подальшого наукового дослідження формування системи організації саме бухгалтерського обліку інноваційної діяльності підприємств, розкриття інформації на рахунках бухгалтерського обліку і у звітності.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є встановлення завдань організації ведення бухгалтерського обліку інноваційної діяльності підприємств, обґрунтування її принципів та аналіз діяльності таких підприємств в Україні.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи норми чинного в Україні законодавства щодо бухгалтерського обліку, зокрема Положення (стандарту) бухгалтерського обліку, можна зазначити, що їхні норми не регламентують особливостей формування інформації стосовно складників інноваційного процесу, тобто нині наявна відсутність єдиної системи реєстрів і рахунків для відображення витрат, доходів і результатів інноваційної діяльності. Треба відзначити, що Положення (стандарту) бухгалтерського обліку не регламентують

особливостей відображення інформації щодо витрат на розроблення нових видів продукції. Існує думка вчених, що, виходячи з цього, кожному підприємству, яке займається такими розробками, доцільно сформулювати, враховуючи вимоги норм чинного в Україні законодавства, власний підхід і відобразити його особливості в наказі про облікову політику [2].

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначає правові основи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Згідно з ч. 1 ст. 2 Закону України, його норми поширюються на всіх юридичних осіб, що створені відповідно до законодавства України, незалежно від їхньої організаційно-правової форми та форми власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарчої діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та надавати фінансову звітність [3].

Принципи бухгалтерського обліку єдині для всіх видів діяльності. Регламентуються вони Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який передбачає організацію обліково-інформаційної роботи на підприємстві з урахуванням його основних принципів: обачність; повне висвітлення; автономність; послідовність; безперервність; нарахування та відповідність доходів і витрат; превалювання сутності над формою; історична (фактична) собівартість; єдиний грошовий вимірник; періодичність.

Більшість зазначених принципів безпосередньо стосуються й інвестиційно-інноваційної сфери. Проте деякі з них мають надзвичайно важливе значення, а інші – меншою мірою впливають на інвестиційні процеси. Наприклад, дуже важливим під час визнання для відображення в обліку об'єктів інвестиційного майна є принцип превалювання сутності над формою, оскільки окремі об'єкти довгострокового використання можуть відображатися в обліку як необоротні активи (якщо вони використовуються за призначенням). Водночас вони можуть рахуватися як звичайний товар (ті, що призначені для продажу) [6].

Важливим в інвестиційній сфері є чітка періодизація інвестиційних проектів, оскільки реалізація більшості проектів є довготривалим процесом. Не менш важливим для інвестиційної діяльності є принцип обачності, тому що для здійснення інвестицій вилучаються з обороту чи залучаються зі сторони значні суми фінансових ресурсів, процес є довготривалим, із великим ступенем ризику [5].

Водночас у сфері інвестування принцип історичної собівартості є менш реалізованим. Це пов'язано з довготривалістю інвестиційного циклу, необхідністю проведення на дату балансу переоцінки. Таким чином, оцінка багатьох інвестиційних активів приводиться за справедливою вартістю, собівартістю з урахуванням зменшення корисності, амортизованою собівартістю, методом участі в капіталі [2].

Треба відзначити, що нормативно-правова база повинна забезпечувати державну підтримку системи

венчурного інвестування, в тому числі шляхом внесення відповідних змін та доповнень до податкового, митного і банківського законодавства, створення належних правових механізмів для розвитку вторинного фондового ринку, зокрема біржової торгівлі цінними паперами венчурних підприємств, системи електронних торгів тощо [6]. Держава й місцеві органи можуть надавати підприємствам, що працюють у таких сферах, додаткові пільги. Основним завданням венчурного бізнесу повинно стати встановлення зв'язків між науково-дослідними інститутами, навчальними закладами і підприємствами та стимулювання фінансування наукових досліджень і прикладних розробок [9].

Венчурний капітал пов'язаний з інноваціями. Він є критичним чинником в інноваційному процесі. Капітал венчурного інвестиційного фонду належить до найбільш ризикованого, що відрізняє його від інших видів капіталу. Він не повертає вкладені у нього інвестором кошти і не виплачує відсотки на них. Значні ризики венчурного інвестування зумовлені також і специфікою об'єкта вкладення, зокрема малі та новостворені підприємства характеризуються своєю непублічністю на початкових стадіях розвитку бізнесу [9].

Практика діяльності венчурних фондів виявила низку проблем у їхній організації та забезпеченні ефективного функціонування: складність прогнозування середньої рентабельності фонду та оцінки його мінімального обсягу, оцінки інвестиційної привабливості окремих проектів та формування інвестиційного портфеля, вибору джерел фінансування та планування діяльності фонду [10].

Рентабельність активів компанії, як видно, за прибутком до оподаткування у 2019 році зменшилася на 14% порівняно з 2017 роком. Рентабельність капіталу (активів) за чистим прибутком також знизилася за весь період з 21% у 2017 році до 13% у 2019 році. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу характеризує ефективність вкладення в це підприємство, тобто скільки чистого прибутку отримало підприємство за кожен одиницю власного капіталу. Рентабельність власного капіталу за весь період з 2017 до 2019 року зменшилася на 26%, що є також негативною тенденцією. Коефіцієнт реінвестування протягом усього періоду зменшувався, так, у 2017 році він склав 83%, у 2018 – 73%, а в 2019 році – 22%. Така зміна розглядається як негативна, тому що зменшилася частка коштів, яка направляється на розвиток підприємства. Такий аналіз дає можливість визначити позитивні і негативні тенденції діяльності підприємства, що займається інвестиційною діяльністю, при цьому вкрай важливим є здійснення саме аналізу його критичних інвестиційних проектів, а для цього потрібна правильна інформація про доходи і витрати.

Рахунки бухгалтерського обліку акумулюють інформацію про витрати, понесені в процесі здійснення венчурної інвестиційної діяльності, за місяцями їх виникнення, центрами відповідальності та джерелами фінансування [5].

Аналіз рентабельності ТОВ «КУА Інвестиційні партнери»

Показник	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Зміни у 2019 р., порівняно з 2017 р. (+, -)
1. Рентабельність активів за прибутком до оподаткування, %	29	37	15	-14
2. Рентабельність капіталу (активів) за чистим прибутком, %	21	26	13	-8
3. Рентабельність власного капіталу, %	48	69	22	-26
4. Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності, %	51	33	29	-22
5. Рентабельність реалізованої продукції за валовим прибутком, %	100	100	100	0
6. Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком, %	37	91	46	9
7. Коефіцієнт реінвестування, %	83	73	22	-61
8. Період окупності сукупного капіталу, років	2,09	1,43	4,57	2,48
9. Період окупності власного капіталу, років	4,26	2,93	8,02	3,76

Джерело: складено за даними [4]

Нині будь-яке підприємство не може ефективно функціонувати без чіткої організації бухгалтерського обліку. У свою чергу бухгалтерський облік венчурних інвестицій у діяльність інноваційного підприємства повинен бути інформаційною системою, тобто сукупністю взаємопов'язаних елементів, що характеризують способи і методи отримання та перетворення інформації про фінансовий стан та ефективність використання вкладень венчурних інвесторів, необхідною для прийняття ґрунтовних та вчасних управлінських рішень щодо шляхів використання та необхідності додаткового залучення ресурсів венчурних інвесторів [8].

Бухгалтерський облік венчурного фінансування повинен повною мірою забезпечувати необхідною інформацією зацікавлених користувачів [11].

Однак залишається ціла низка невирішених проблем саме методології бухгалтерського обліку ризикових інноваційних проектів венчурних підприємств щодо виокремлення основних об'єктів обліку, системного обліку витрат, доходів та фінансових результатів від упровадження та реалізації цих проектів на венчурному підприємстві для можливості проведення аналізу ефективності здійснення ризикових інноваційних проектів [7].

Формування системи обліку інноваційної діяльності передбачає використання всіх елементів методу бухгалтерського обліку (документації, оцінки, калькулювання, рахунків обліку, звітності) до об'єктів обліку. Особливостями обліку інноваційної діяльності є відмінності у відображенні саме витрат, що є основою управлінського обліку [6].

Серед причин, які зумовлюють необхідність ведення бухгалтерського обліку витрат на інновації, слід виокремити такі:

- у бухгалтерському обліку повинні бути відображені операції, пов'язані з інноваційною діяльністю суб'єкта господарювання, та їх вплив на фінансовий результат;

- зовнішнім і внутрішнім користувачам необхідно володіти інформацією про інноваційну діяльність підприємства для прийняття рішень;

- підприємство може мати конкурентні переваги, якщо зможе довести, що його продукція (товари, роботи, послуги) кращі;

- бухгалтерський облік інноваційної діяльності є засобом досягнення стійкого розвитку [5].

Об'єктами інноваційної діяльності за Законом «Про інноваційну діяльність» є:

- інноваційні програми і проекти;
- нові знання та інтелектуальні продукти;
- виробниче обладнання та процеси;
- інфраструктура виробництва і підприємництва;
- організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру і якість виробництва і (або) соціальної сфери;
- сировинні ресурси, засоби їх видобування і переробки;
- товарна продукція;
- механізми формування споживчого ринку і збуту товарної продукції [3].

Зазначені у Законі об'єкти повинні стати об'єктами обліку. Для відображення витрат, джерел фінансування та результатів інноваційної діяльності необхідно використовувати алгоритми обліку, що дають змогу виокремити витрати та результати інноваційної діяльності за центрами відповідальності та окремими об'єктами [6].

Процес розроблення та впровадження ризикового інноваційного проекту створюється з низки послідовних ланцюгових складників, які є центрами відповідальності і яким притаманні певні витрати, що мають особливість у перенесенні їх або на результат звітного періоду, або на собівартість ризикового інноваційного проекту венчурного підприємства [7].

Потребують розроблення методичні підходи до обліку та аудиту витрат, доходів і результатів інноваційної діяльності підприємств різних галузей економіки України з урахуванням специфіки функціонування таких підприємств та їхньої інноваційної діяльності [2].

Наявні моделі витрат не відображають реального складу витрат інноваційного характеру за їх цільовим призначенням і змістом, а також конкретними

напрямами, які характеризують окремі етапи інноваційного процесу [5].

Висновки. Треба погодитися з провідними економістами, які зазначають, що проблемою обліку витрат інноваційного характеру є відсутність типових форм калькуляцій, пов'язаних із здійсненням інноваційної діяльності та загалом звітності щодо інноваційної діяльності, які мають бути розроблені відповідно до потреб підприємств, враховуючи особливості їхньої діяльності. Відсутність таких форм документів ускладнює також роботу аудитора під час проведення перевірки інноваційної діяльності, оскільки всі дані щодо витрат інноваційного характеру та джерел їх фінансування в інших типових формах бухгалтерського обліку наводяться узагальнено, без аналітики за напрямами такого виду діяльності підприємства.

При цьому складання щорічних звітів за даними бухгалтерського обліку є також проблематичним через відсутність в обліку окремих рахунків обліку щодо інновацій. Уся діяльність підприємств, відповідно до національних положень бухгалтерського обліку, поділяється на операційну (основну та іншу операційну), а також іншу звичайну (фінансову, інвестиційну). Таким чином, формується інформація і на рахунках доходів та витрат. Відсутність окремих рахунків бухгалтерського обліку, а також відсутність окремої внутрішньої звітності на більшості підприємств, яка б надавала в згрупованому вигляді інформацію для управління інноваційними ризиковими проектами, обмежує можливість прийняття ефективних управлінських рішень на підприємстві та здійснення аналізу інноваційної діяльності.

Список літератури:

1. Бачевська І.П. Венчурні компанії та фонди в Україні. *Наукові розвідки з державного та муніципального управління*. 2014. Вип. 2. С. 185–202. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nrzd_2014_2_26 (дата звернення: 20.04.2020).
2. Гуріна Н.В. Проблеми організації обліку витрат інноваційної діяльності та шляхи їх вирішення. *Економічні науки. Серія: Облік і фінанси*. 2015. Вип. 12(2). С. 48–54. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2015_12\(2\)_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2015_12(2)_8) (дата звернення: 28.03.2020).
3. Про інноваційну діяльність: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 20.04.2020).
4. Річна інформація емітента (ТОВ КУА «Інвестиційні партнери»). URL: <https://smida.gov.ua/db/emitent/report/year/xml/show/116856> (дата звернення: 10.03.2020).
5. Сазонов Р.В., Данилов Є.Ю., Єгоров Є.О. Проблеми організації обліку витрат інноваційної діяльності та шляхи їх вирішення. *Економічні науки. Серія: Облік і фінанси*. 2014. Вип. 11(2). С. 316–322. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/espof_2014_11\(2\)_45](http://nbuv.gov.ua/UJRN/espof_2014_11(2)_45) (дата звернення: 03.02.2020).
6. Семенова В.Г. Інноваційний розвиток підприємств в Україні: фінансовий аспект. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2017. № 1. С. 165–170. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pirpr_2017_1_30 (дата звернення: 02.05.2020).
7. Усатенко О.В. Класифікація ризикових інноваційних проектів для розвитку теоретико-методологічних аспектів бухгалтерського обліку венчурної діяльності. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка*. 2015. Т. 20, Вип. 4. С. 255–258. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2015_20_4_62 (дата звернення: 10.03.2020).
8. Фоміна О.В. Концептуальні основи обліку венчурної діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 24. С. 12–16. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2017/4.pdf (дата звернення: 20.04.2020).
9. Хоменко Г.Ю., Захарчук Д.В. Основні особливості венчурної діяльності та відображення венчурних інвестицій у системі бухгалтерського обліку. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspsui/bitstream/123456789/6293/1/145.pdf> (дата звернення: 02.05.2020).
10. Черкасова С.В. Про необхідність посилення інноваційної спрямованості діяльності венчурних фондів в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 10. С. 76–81. URL: <http://bses.in.ua/journals/2016/10-2016/17.pdf> (дата звернення: 20.04.2020).
11. Яковець Г.Ю. Методичні аспекти бухгалтерського обліку венчурної діяльності. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2011. № 4. С. 416–421. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/viewFile/47560/43875> (дата звернення: 10.03.2020).

References:

1. Bachevska, I. (2014). Venchurni kompanii ta fondy v Ukraini [Venture capital companies and funds in Ukraine]. *Naukovi rozvidky z derzhavnoho ta munitsypalnoho upravlinnia*, vol. 2, pp. 185–202. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nrzd_2014_2_26 (accessed: 20.04.2020)
2. Gurina, N. (2015). Problemy orhanizatsii obliku vytrat innovatsiinoi diialnosti ta shliakhy yikh vyrishennia [Problems of organization of account of charges of innovative activity and ways of their decision]. *Ekonomichni nauky. Serii: Oblik i finansy*, vol. 12(2), pp. 48–54. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2015_12\(2\)_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2015_12(2)_8) (accessed: 28.03.2020)
3. On innovation activity. No. 40-IV (2002). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (accessed: 20.04.2020).
4. Richna informatsiia emitenta (TOV KUA “Investytsiini partnery”) [Annual information of the issuer (AMC “Investment Partners” LLC)]. Available at: <https://smida.gov.ua/db/emitent/report/year/xml/show/116856> (accessed: 10.03.2020).

5. Sazonov, R., Danylov, Ye. and Yehorov, Ye. (2014). Problemy orhanizatsii obliku vytrat innovatsiinoi diialnosti ta shliakhy yikh vyrishennia [Problems of organization cost accounting innovation activities and ways to solve them]. *Ekonomichni nauky. Serii: Oblik i finansy*, vol. 11(2), pp. 316–322. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2014_11\(2\)_45](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2014_11(2)_45) (accessed: 03.02.2020).
6. Semenova, V. (2017). Innovatsiinyi rozvytok pidpriemstv v Ukraini: finansovy aspekt [Innovative development of enterprises in Ukraine: financial aspects]. *Problems and Perspectives of Entrepreneurship Development*, no 1. pp. 165–170. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/piprp_2017_1_30 (accessed: 02.05.2020).
7. Usatenko, O. (2015). Klasyfikatsiia ryzykovykh innovatsiinykh proektiv dlia rozvytku teoretyko-metodolohichnykh aspektiv bukhholderskoho obliku venchurnoi diialnosti [Features revenue and expenses enterprise: problems and improvement]. *Odessa National University Herald. Economy*, 2015, vol. 20, No. 4. pp. 255–258. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2015_20_4_62 (accessed: 10.03.2020).
8. Fomina, O. (2017). Kontseptualni osnovy obliku venchurnoi diialnosti [Conceptual bases of accounting of venture activities]. *Investytsiyy: praktyka ta dosvid*, no. 24. pp. 12–16. Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2017/4.pdf (accessed: 20.04.2020).
9. Khomenko, H., Zakharchuk, D. (2017). Osnovni osoblyvosti venchurnoi diialnosti ta vidobrazhennia venchurnykh investytsii u systemi bukhholderskoho obliku [The main features of venture capital activity and the accounting for venture investments in the accounting system]. Available at: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6293/1/145.pdf> (accessed: 02.05.2020).
10. Cherkasova, S. (2016). Pro neobkhdnist posylennia innovatsiinoi spriamovanosti diialnosti venchurnykh fondiv v Ukraini [About the necessity of strengthening the innovation direction of the activity of venture capital funds in Ukraine]. *Black Sea Economic Studies*, vol. 10, pp. 76–81. Available at: <http://bses.in.ua/journals/2016/10-2016/17.pdf> (accessed: 20.04.2020).
11. Yakovets, H. (2011). Metodichni aspekty bukhholderskoho obliku venchurnoi diialnosti [Methodical aspects of accounting for venture capital activity]. *Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis*, no. 4, pp. 416–421. Available at: <http://pbo.ztu.edu.ua/article/viewFile/47560/43875> (accessed: 10.03.2020).

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕТА ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

В статье раскрыто значение формирования четкой и обоснованной системы бухгалтерского учета инновационной деятельности предприятий, исследованы предпосылки и принципы его правильной организации. Проанализированы основные принципы учета и их применение в системе учета инновационной деятельности на предприятии. Установлены взаимозависимость и подчиненность основных принципов. Обозначены проблемы, возникающие при этом, предложены пути их решения. Определены направления применения анализа для повышения эффективности инновационной деятельности предприятий, организации использования счетов бухгалтерского учета и составления как внутренней, так и финансовой отчетности предприятия, создания действенного документооборота по учету инноваций и соблюдения принципов внутреннего контроля и аудита.

Ключевые слова: инновационная деятельность, бухгалтерский учет, аналитический учет, управление капиталом, контроль, анализ.

FEATURES OF THE ORGANIZATION OF ACCOUNTING FOR INNOVATIVE ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

The article reveals the importance of forming a clear and justified accounting system for innovative activity of enterprises, explores the prerequisites and principles of its proper organization. The basic principles of accounting and their use in accounting system for innovative activity of the enterprise are analyzed. The interdependence and subordination of the basic principles are established. The problems arising at the same time are indicated, and ways to solve them are proposed. It is determined that venture capital is associated with innovation and it is a critical factor in the innovation process. The capital of a venture investment fund is one of the riskiest. This quality distinguishes it from other types of capital. It does not return the funds invested in it and it does not pay interest on them. Significant risks of venture investment are caused by the characteristics of the invested object, for example, by their nature small and new enterprises are characterized by their non-publicity at the initial stages of business development. It is noted that the process of developing and implementing a risky innovation project is divided on series of sequential chain components that are responsibility centers and have certain costs that have a peculiarity in transferring them either to the result of the reporting period or to the cost of the risky innovation project of the venture capital enterprise. It is proved that we need the development of the methodical approaches of the accounting for costs, revenues and results of innovative activity of enterprises of various sectors of the Ukrainian economy, taking into account the qualities of such enterprises and their innovative activity. It is proved that the absence of standard costing forms associated with the innovative activity negatively affects the reliable results of these enterprises. The directions of applying the analysis to improve the efficiency of innovative activity of enterprises, the organization of the accounts use in accounting and the preparation of both internal and financial statements of the enterprise, the creation of an effective document management system for accounting for innovations, the compliance with the principles of internal control and audit are determined.

Key words: innovation, accounting, analytical accounting, capital management, control, analysis.